

WordPress

នៅពេលបច្ចុប្បន្ន គេហទំព័រទាំងធំ ទាំងតូច គឺគេពេញនិយមបំផុតការប្រើ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមាតិកាគេហទំព័រ (ប.គ.ម.គ)។ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមាតិកាគេហទំព័រ គឺមានន័យជាអង់គ្លេសថា Content Management System (CMS)។ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមាតិកាគេហទំព័រ គឺជាកម្មវិធីវិបមួយដែលគេប្រើសម្រាប់គ្រងគ្រងគេហទំព័ររបស់យើង ហើយងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់ ទោះបីអ្នកពុំសូវចេះកូដច្រើនក៏ដោយ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនចេះកូដសោះតែម្តង ប្រាកដជាមិនអាចប្រើបានងាយស្រួលនោះទេ។ នៅសព្វថ្ងៃប្រព័ន្ធបែបនេះមានច្រើនណាស់ តែប្រព័ន្ធដែលមានប្រជាប្រិយភាព និងទទួលបានការពេញនិយមប្រើជាងគេមានតែមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ ដូចជា៖ Joomla!, TYPO3, WordPress, Drupal។ ប្រព័ន្ធនីមួយៗមានលក្ខណៈពិសេស និង រូបរាងខុសៗគ្នា ហើយក៏មានមុខងារផ្សេងៗគ្នាដែរ។ ការប្រើប្រាស់របស់វាមានលក្ខណៈដូចគ្នាទៅនឹងប្លុក wordpress ដែរ ប៉ុន្តែ ខុសគ្រងចំនុចមួយចំនួន ដូចជា អាចបន្ថែមរូបរាងថ្មី, បន្ថែម Plug-in និង អាចធ្វើការកែប្រែកូដបានទៀតផង។ ហើយករណី ដែលយើងចង់ធ្វើការបង្ហោះគេហទំព័រ ដែលធ្វើឡើងពី ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមាតិកានេះ ចាំបាច់ត្រូវមាន Domain និង Hosting។

I. គុណសម្បត្តិ

ក. **Community** អាចធ្វើការទំនាក់ទំនងគ្នា បានទូទាំងពិភពលោកដោយងាយស្រួលតាមរយៈវេបសាយនៅលើ Online ។ ខ. វេបសាយ Discussion (Forum)

ខ. **Plugins Wordpress** គឺវាបានផ្តល់ឲ្យនូវ Pluginជាច្រើនរយពាន់សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ដោយឥតគិតកម្រៃអ្វីឡើយ ។

គ. **Templates** អាចឲ្យយើងធ្វើការផ្លាស់ប្តូរនូវ Graphics ឬរូបរាងនៃវេបសាយរបស់យើង ដែលយើងអាចធ្វើការស្វែងរកបានដោយបងប្រាក់ ឬក៏ឥតគិតថ្លៃតាម Templates ដែលយើងពេញចិត្ត ។

ឃ. **Menu management** Wordpress បានផ្តល់ឲ្យនូវការគ្រប់គ្រង Menu, Categories, Page, etc... ដោយងាយស្រួល ។

ង. **Non-standard fields** អាចឲ្យយើងងាយស្រួលបន្ថែមForm ដោយខ្លួន ឬ ប្រើប្រាស់ Plugin ។ វាអាចឲ្យយើងធ្វើការបង្កើត Subpage, Categories ឬ Descriptions ។

II. គុណវិបត្តិ

ក. មានភាពពិបាកក្នុងការប្រើប្រាស់ Themes និង Plugin នៅពេលដែល Wordpress ធ្វើការ Update Version ព្រោះវាមិន Support ជាមួយនឹង Version ថ្មី ។

ខ. មានភាពពិបាកក្នុងការកែប្រែ Themes ពីព្រោះ Theme ខ្លះមាន License

III. ការតំឡើង Wordpress នៅលើ Localhost

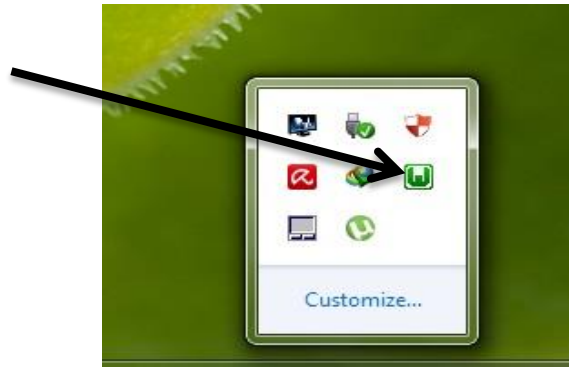
1. ដើម្បីតំឡើង Wordpress នៅលើ Localhost បានយើងចាំបាច់ត្រូវមាន៖

- កម្មវិធី WampServer , Xamp Server
- កញ្ចប់ Wordpress តាម Version នីមួយៗ (ក្នុងមេរៀននេះយើងខ្ញុំលើក Version 3.8)

2. ក្រោយពីតំឡើង WampServer រួចមកយើងត្រូវចុចពីរដង ឬ Double Click នៅលើ Icon នៅលើ Desktop

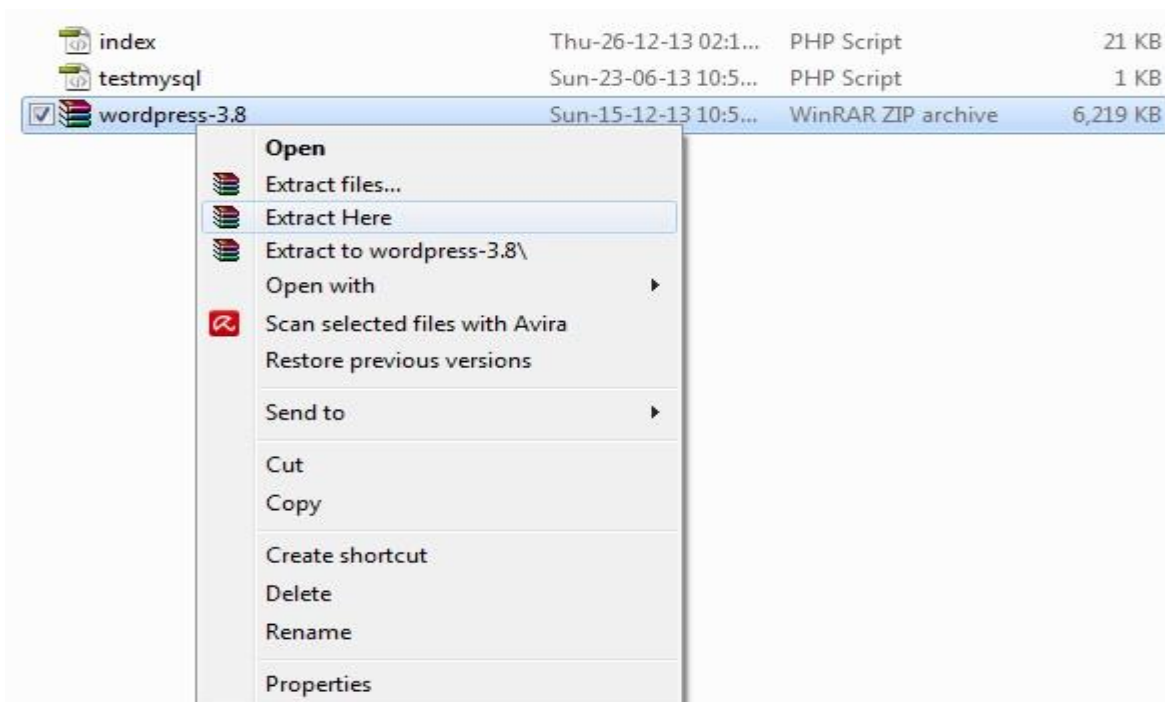
ក្រោយពីយើង Double Click ហើយ យើងនឹងបាន Icon មួយមានពណ៌បៃតង មានន័យថាយើងអាចធ្វើកិច្ចការបានហើយ ។

3. ត្រង់ជំហាននេះយើងត្រូវធ្វើការ Copy កញ្ចប់ Wordpress យកទៅដាក់នៅក្នុង Folder WWW (C:\wamp\www)

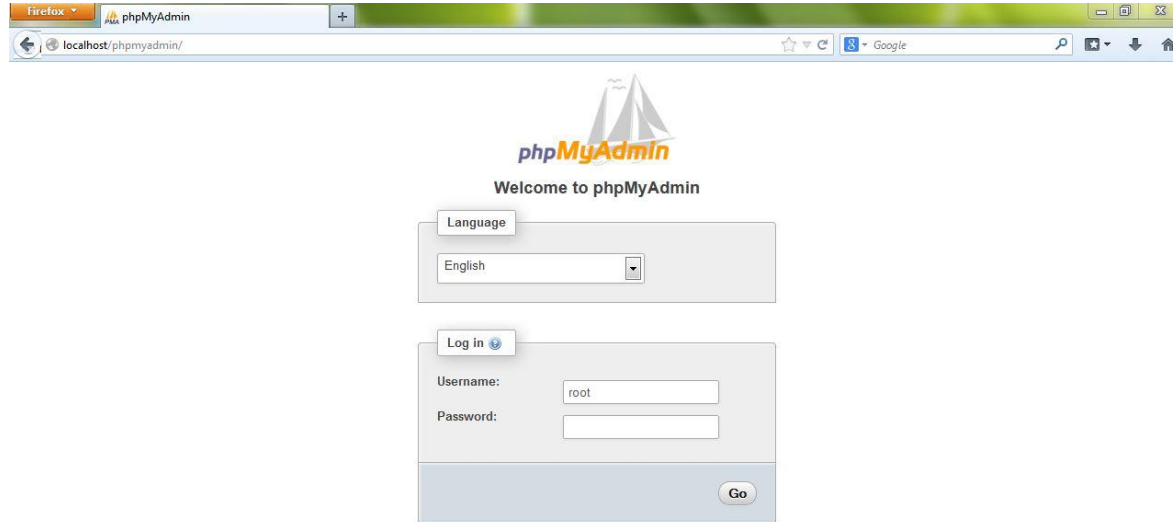

រួចហើយពន្លាវាជាការស្រេច

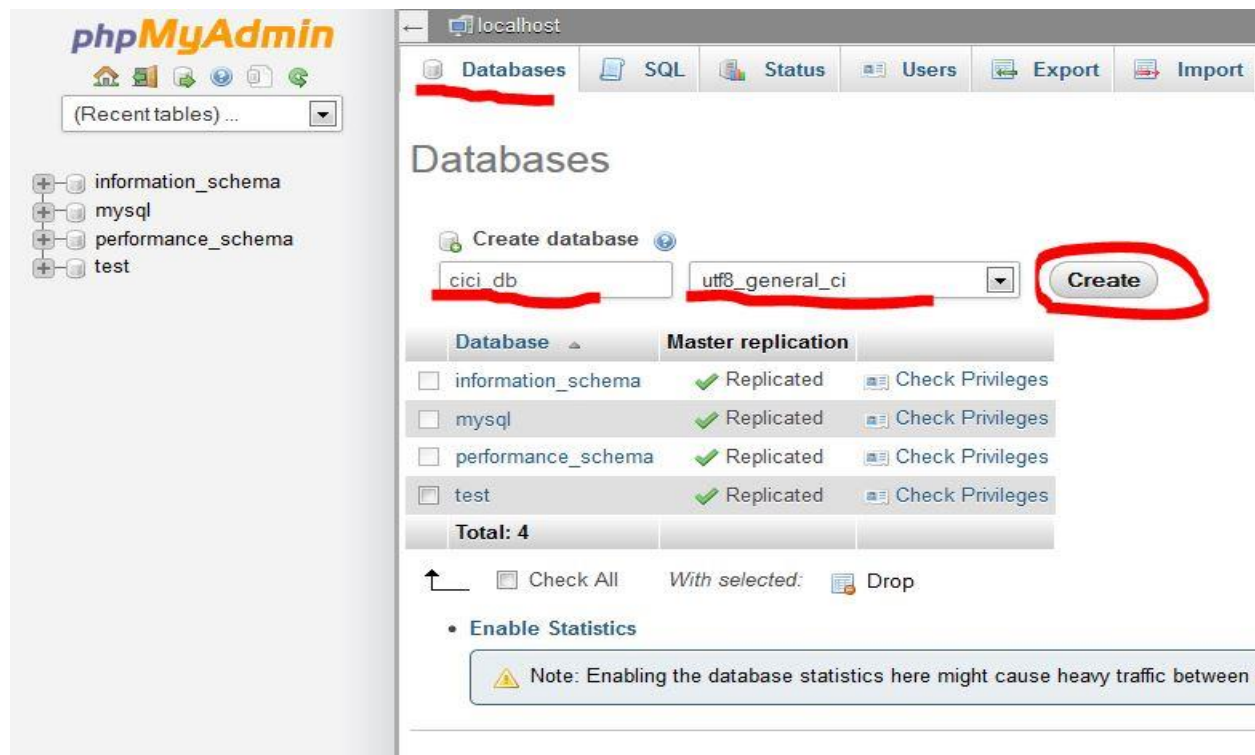

4. ជំហានក្នុងការបង្កើតឈ្មោះ Database ដើម្បីអាចឈានទៅតំឡើងវេបសាយមួយបាន (Install)

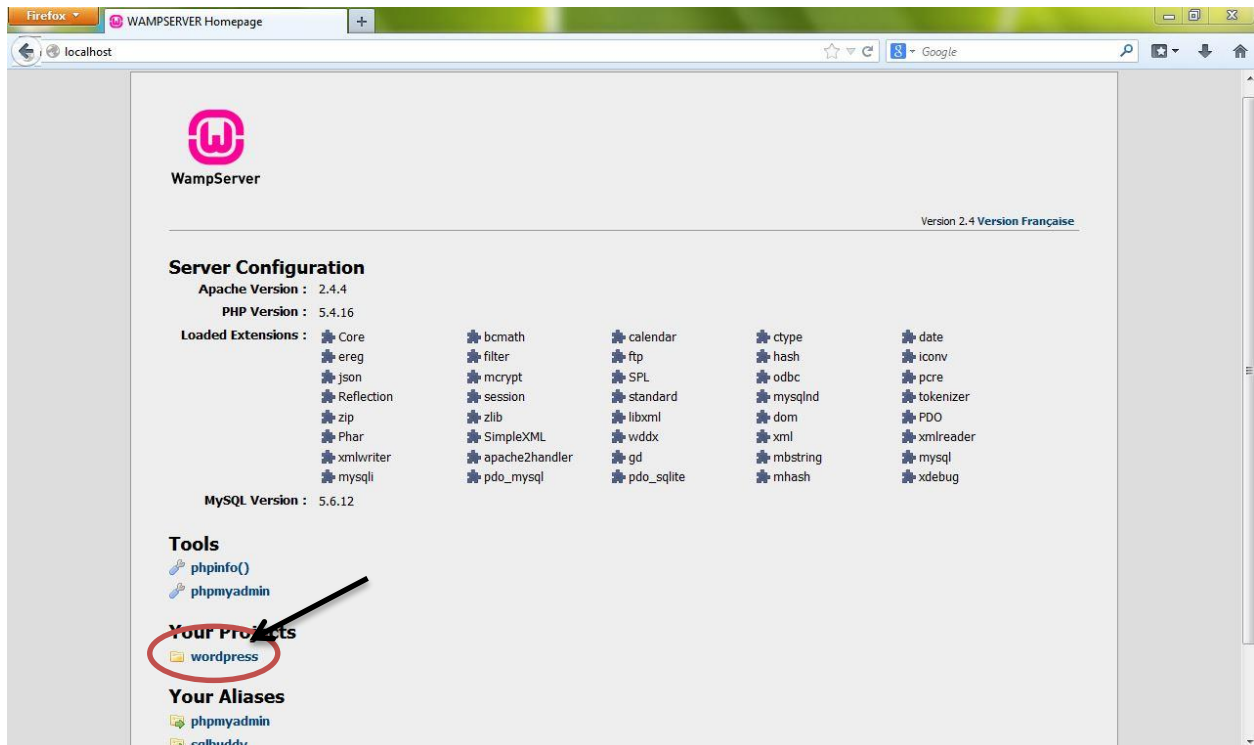
- ដើម្បីបង្កើត DATABASE បានគឺយើងត្រូវចូល <http://localhost> ---> phpmyadmin or <http://localhost/phpmyadmin/> (username: root, password: don't have)

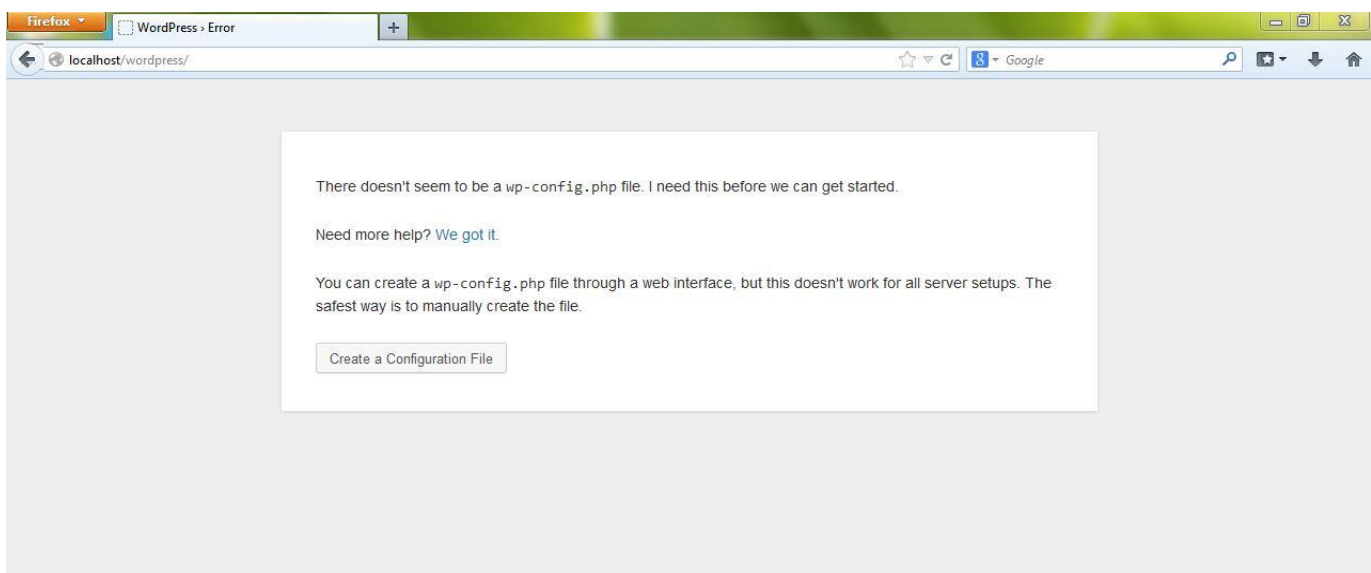
- នៅក្នុងមេរៀននេះគឺយើងបង្កើត Database មួយឈ្មោះ: `cici_db` (ដើម្បី database ចុចលើ Databases - --> create database (ដាក់ឈ្មោះ: `cici_db`) ---> select យក `utf8_general_ci` ---> ចុច Create

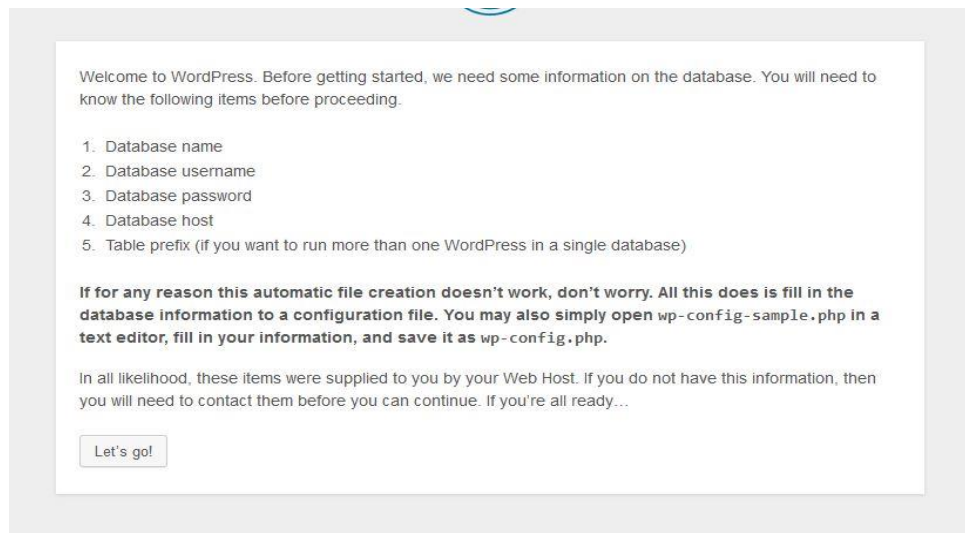
- ក្រោយពីយើងបានបង្កើត Database រួចហើយ បន្ទាប់មកទៀត ចូលទៅបើក Browser ហើយវាយអាសយដ្ឋាន <http://localhost> or <http://localhost/wordpress>

- ក្រោយពីយើងបានអនុវត្តជំហានខាងលើរួចមក វានឹងបង្ហាញរូបបន្ទាប់ទៀតដូចខាងក្រោម ហើយចុចលើពាក្យ Create a Configuration File

- ចុចលើពាក្យ Let's go!

Welcome to WordPress. Before getting started, we need some information on the database. You will need to know the following items before proceeding.

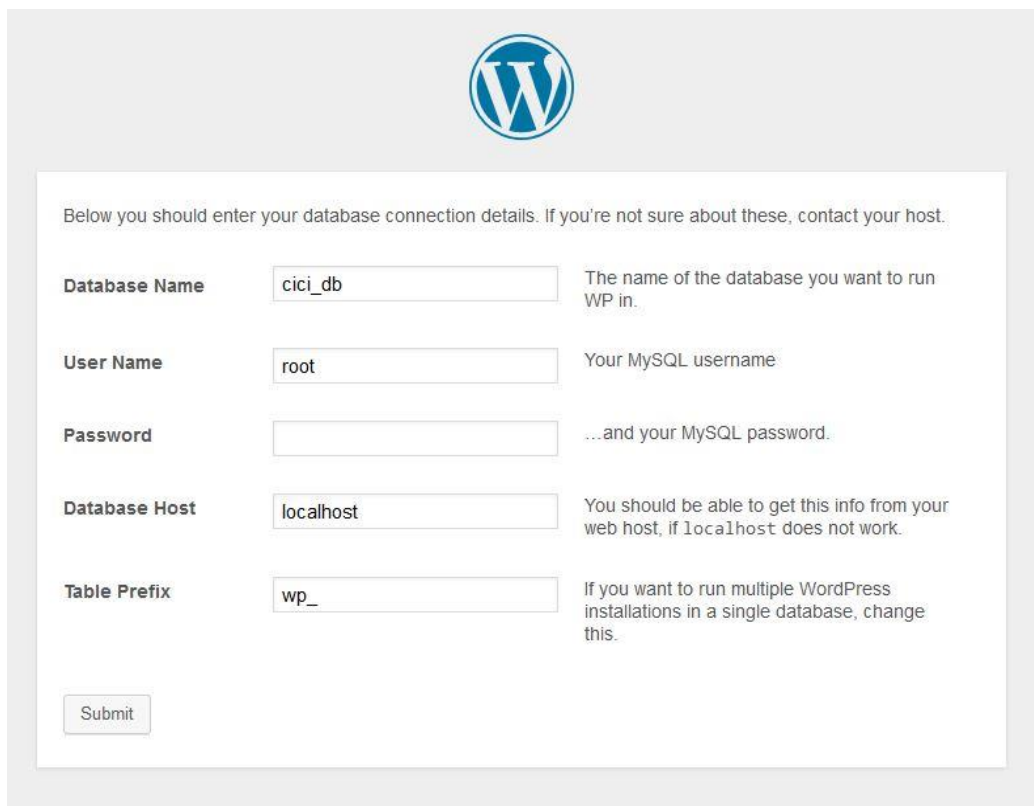
1. Database name
2. Database username
3. Database password
4. Database host
5. Table prefix (if you want to run more than one WordPress in a single database)

If for any reason this automatic file creation doesn't work, don't worry. All this does is fill in the database information to a configuration file. You may also simply open wp-config-sample.php in a text editor, fill in your information, and save it as wp-config.php.

In all likelihood, these items were supplied to you by your Web Host. If you do not have this information, then you will need to contact them before you can continue. If you're all ready...

5. គ្រង់ចំណុចនេះ យើងត្រូវបំពេញ

- Database Name: cici_db (ឈ្មោះ Database ដែលបានបង្កើតពីខាងលើ)
- User Name: root
- Password: none
- Database Host: localhost
- Table Prefix: wp_
- បន្ទាប់មកចុច Submit

Below you should enter your database connection details. If you're not sure about these, contact your host.

Database Name	<input type="text" value="cici_db"/>	The name of the database you want to run WP in.
User Name	<input type="text" value="root"/>	Your MySQL username
Password	<input type="password"/>	...and your MySQL password.
Database Host	<input type="text" value="localhost"/>	You should be able to get this info from your web host, if localhost does not work.
Table Prefix	<input type="text" value="wp_"/>	If you want to run multiple WordPress installations in a single database, change this.

- ជាបន្តទៀតចុចលើ ប៊ូតុង Run the install

- ជាចុងក្រោយយើងត្រូវបំពេញព័ត៌មានខាងក្រោមជាចាំបាច់ នឹងត្រូវចងចាំដើម្បីធ្វើការ Log ចូលទៅកែប្រែពេលក្រោយ ។ ក្រោយពេលដែលបំពេញរួចរាល់ហើយ ចុចលើប៊ូតុង Install WordPress ។

Information needed

Please provide the following information. Don't worry, you can always change these settings later.

Site Title

Username
Usernames can have only alphanumeric characters, spaces, underscores, hyphens, periods and the @ symbol.

Password, twice
A password will be automatically generated for you if you leave this blank.

Very weak

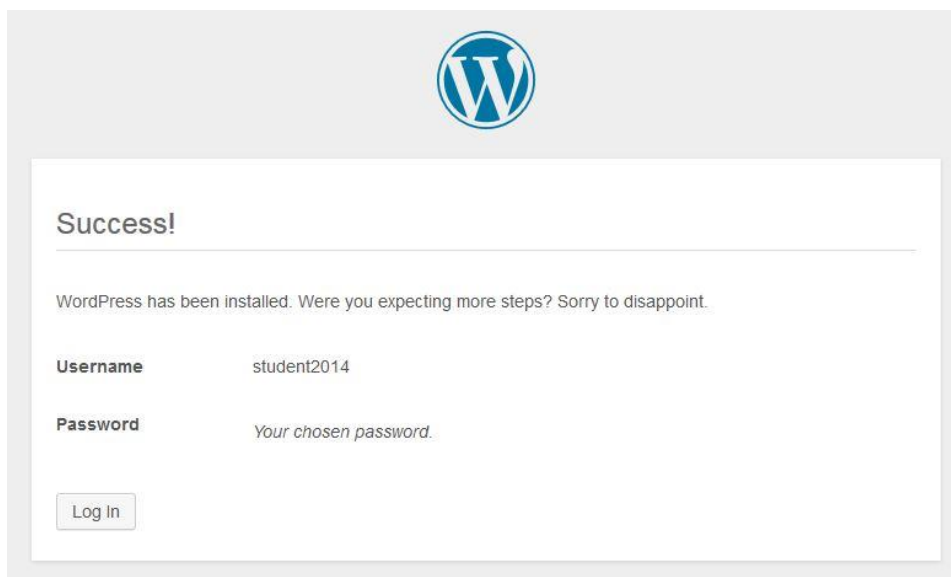
Hint: The password should be at least seven characters long. To make it stronger, use upper and lower case letters, numbers and symbols like ! " ? \$ % ^ &).

Your E-mail
Double-check your email address before continuing.

Privacy ☒ Allow search engines to index this site.

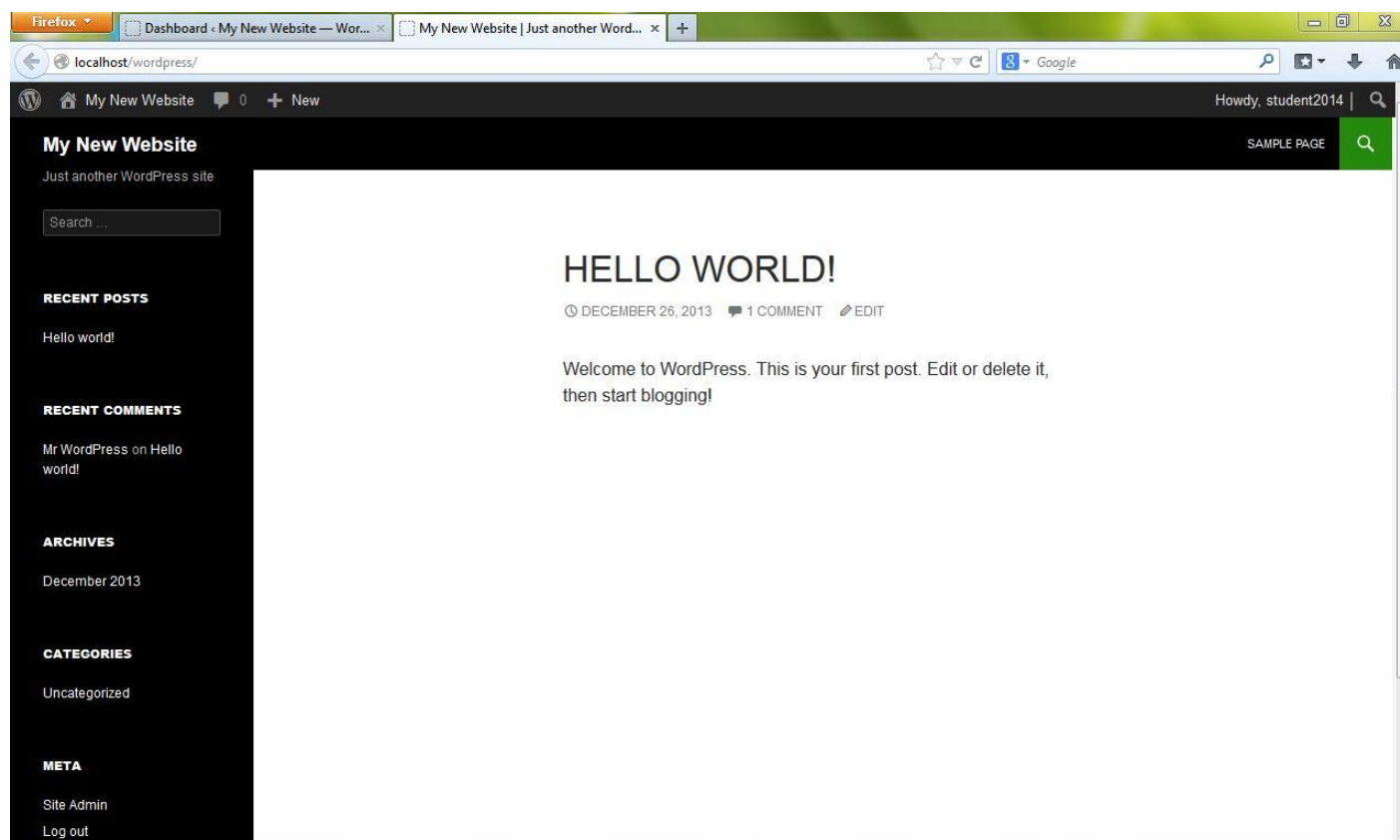

- ការតំឡើងវេបសាយ Wordpress គឺទទួលបានជោគជ័យ!

- FRONTEND

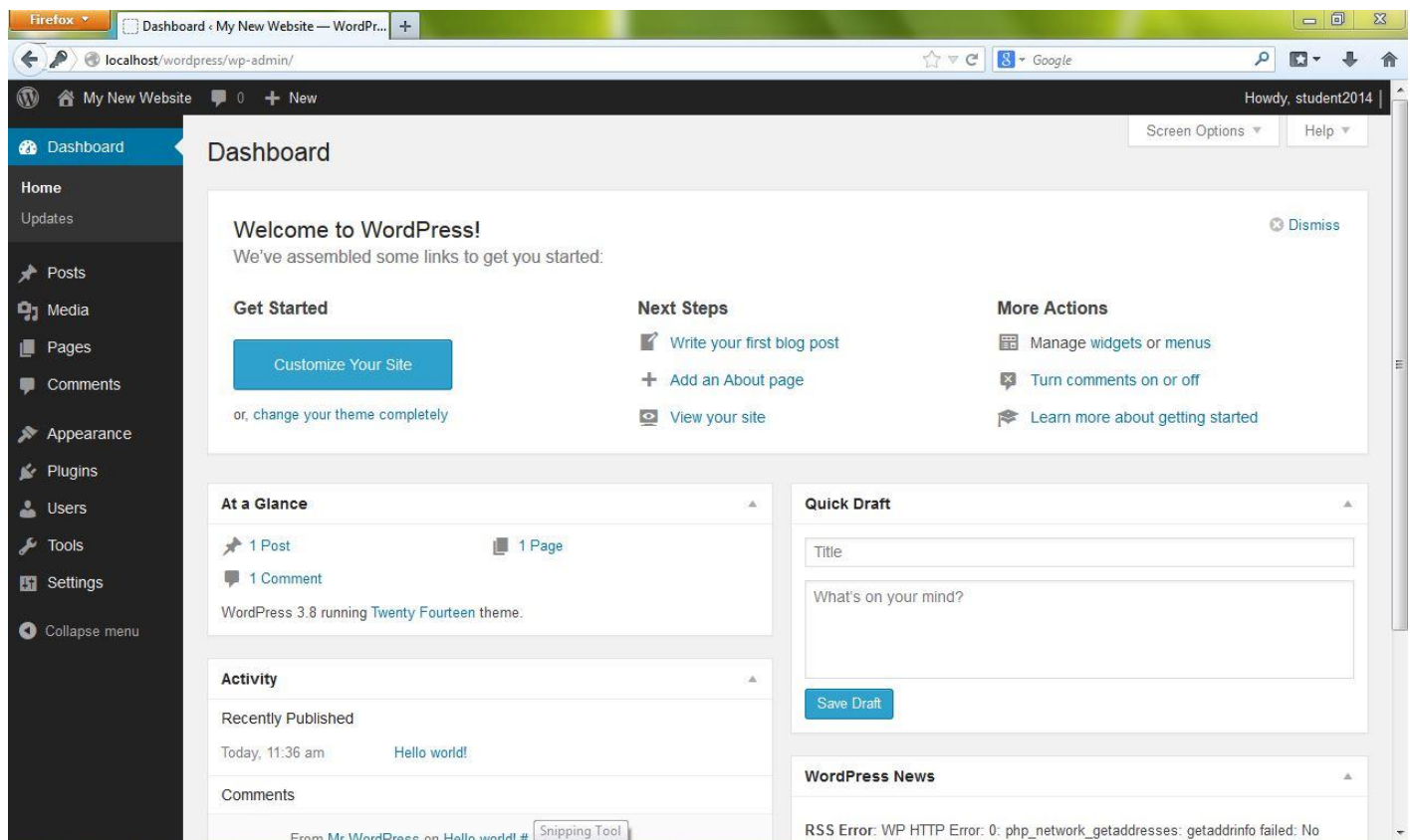
FRONTEND គឺជាតំបន់ដែលអ្នកទស្សនា រឺ សំរាប់អ្នកចុះបញ្ជីដែលនឹងមើលឃើញវា។ អ្នកចុះបញ្ជីជាធម្មតាធ្វើការជាមួយតែ FRONTEND ។ វាមើលទៅហាក់ដូចជាឃ្លាំងផ្ទុកទំនិញមួយ ដែលទំនិញទាំងអស់ត្រូវបានយកមកបង្ហាញនៅក្នុងហាង ។

- BACKEND

BACKEND គឺជាតំបន់នៃការគ្រប់គ្រងរបស់អ្នក(administration area) ដែលអ្នកគ្រាន់តែហៅវាថា administration។ អ្នកអាចអោយសិទ្ធិទៅអ្នកប្រើប្រាស់ ដើម្បីចូលទៅធ្វើការនៅក្នុង backend របស់អ្នក។ ការអោយសិទ្ធិនេះ គឺមានសារសំខាន់សំរាប់ បុគ្គលិកមួយចំនួន ដែលគ្រប់គ្រងលើ website។ អ្នកអាចចូលទៅកាន់ administration login បានដោយ វាយ /wp-admin។ ឧទាហរណ៍ <http://localhost/wp-admin> ។ អ្នកអាចចូលបានដោយប្រើព័ត៌មានលំអិត ដូចជា ឈ្មោះរបស់អ្នកប្រើប្រាស់និងលេខសំងាត់(User Name និង Password) ហើយអ្នកអាចជ្រើសរើស ។ ពេលដែលអ្នកចូលបានជោគជ័យ អ្នកនឹងចូលទៅកាន់តំបន់នៃការគ្រប់គ្រង(administration area)ដែលរចនាសម្ព័ន្ធរបស់វា អាស្រ័យលើសិទ្ធិរបស់អ្នកប្រើប្រាស់។

IV. ការប្រើប្រាស់ Appearance

Website ប្រភេទ CMS ប្រសិនបើយើងតំឡើងរួចរាល់ហើយ គឺនៅមិនទាន់ពេញជាលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយទេ ។ ដើម្បីឲ្យមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ មានភាពងាយស្រួលនឹងសំបូរបែប ដូច្នេះក្រុមយើងខ្ញុំសូមណែនាំពីវិធីសាស្ត្រនៃការប្រើប្រាស់ Theme, Widget, Plugin, Editor ដូចខាងក្រោមនេះ៖

១. ការប្រើប្រាស់ Theme

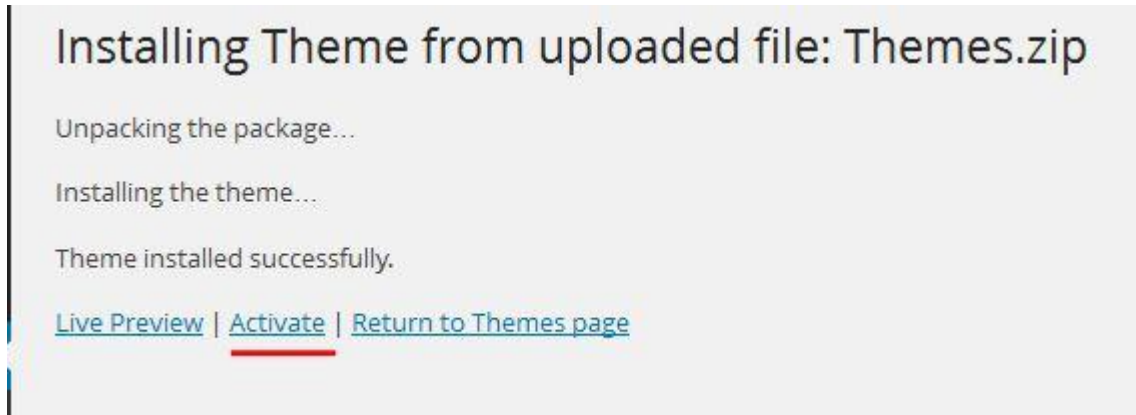
Theme គឺត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ដើម្បី ធ្វើការផ្លាស់រូបរាង ឬ Interface ឲ្យមានភាពទាក់ទាញពីអ្នកទស្សនា(Visitors) ហើយអ្វី ដែលធ្វើឲ្យ Website មានភាពលឿយយ៉ាងជា Developer ត្រូវចេះរចនានឹងរកនៅអ្វីដែលប្លែក ហើយថ្មី រួមមាន Interface, អត្ថបទ, ... ។

ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរ Theme ត្រូវចូល ----> Appearance ---> Themes ---> Add New ---> Upload

The screenshot shows the WordPress dashboard with the 'Appearance' menu selected. The 'Install Themes' page is displayed, featuring a search bar, filters (Search, Upload, Featured, Newest, Recently Updated), and instructions on how to install themes in .zip format. Two callout boxes provide Khmer explanations:

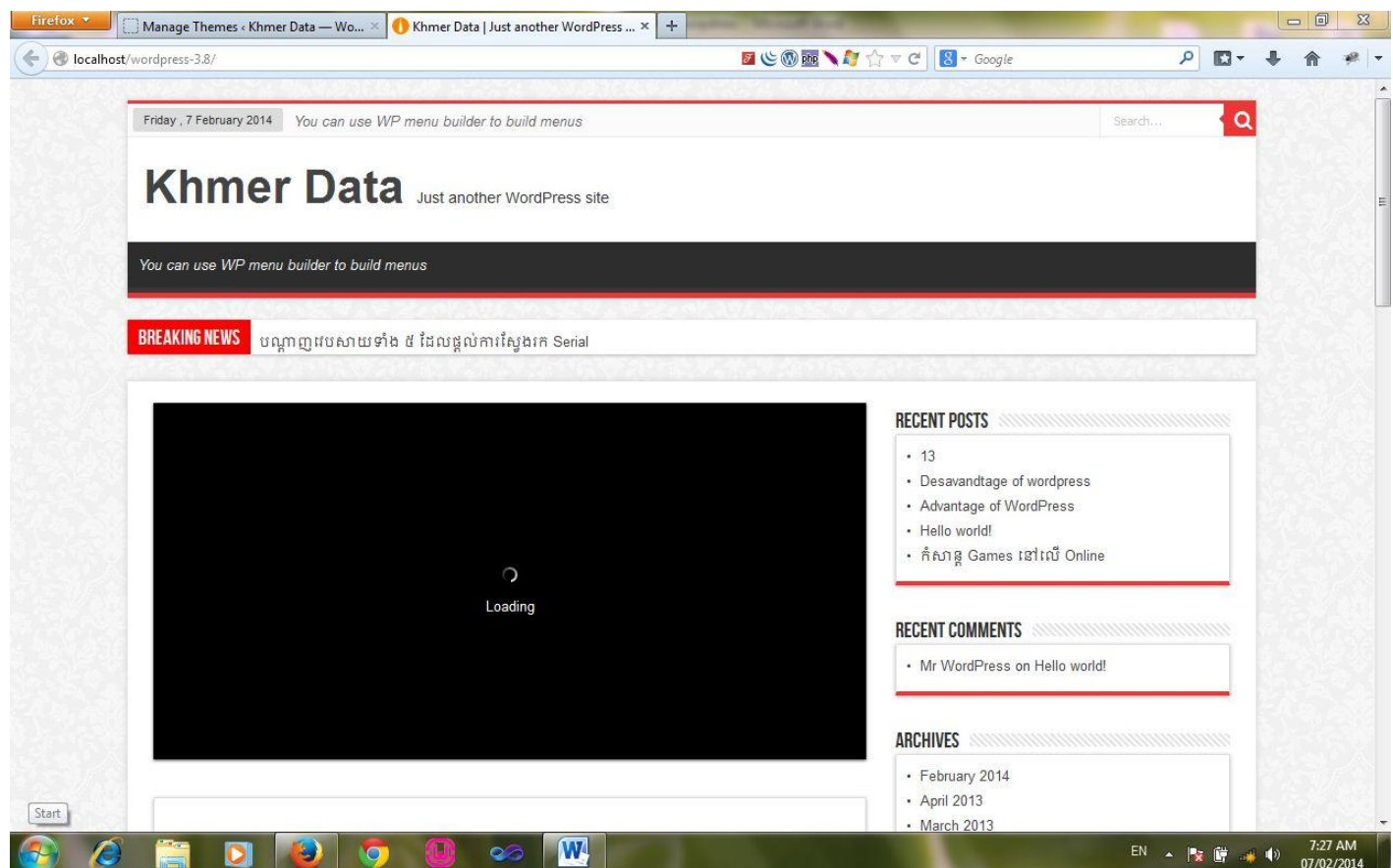
- Left Callout:** ចុចលើ Browse..... ដើម្បីរក Source Theme ដែលយើងចង់តំឡើង (Click on Browse..... to find the Source Theme we want to install).
- Right Callout:** ក្រោយពីជ្រើសយកហើយ ចុច Install Now (After selecting, click Install Now).

ក្រោយពីចុចលើ Button Install Now ហើយ វានឹងបង្ហាញបញ្ជាក់ថា ការតំឡើងរស់យើងទទួលបានជោគជ័យ(Successfully) ដូចមានរូបខាងក្រោមនេះ៖

ដើម្បីប្រើប្រាស់ Theme នេះ ចុចលើពាក្យ Activate ជាការស្រេច ។

លទ្ធផល

២. ការប្រើប្រាស់ Widget

Widgets គឺត្រូវបានផ្តល់ឲ្យ User មានភាពងាយស្រួលក្នុងការ Drag និង Drop items ចូលទៅក្នុងទីតាំងដែលយើងចង់ដាក់ដើម្បីឲ្យវាបង្ហាញនៅលើ Front End ។ ការប្រើប្រាស់ Widget មានភាពងាយស្រួលក្នុងការរចនាវេបសាយ CMS ដែលគេបានផ្តល់ឲ្យជាច្រើនរយពាន់ តាមអ្វីដែលយើងចង់យកមកប្រើប្រាស់ ។

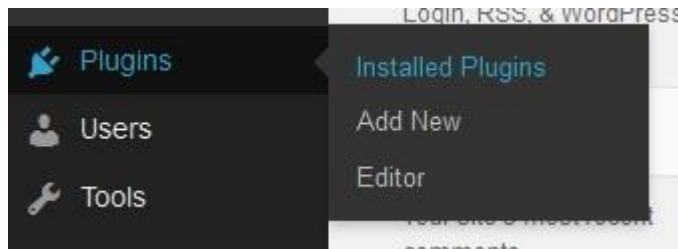
ដើម្បីចូលទៅប្រើប្រាស់ Widget ចូល Appearance ---> Widget

The screenshot displays the WordPress dashboard interface. In the left-hand menu, the 'Appearance' section is active, and the 'Widgets' option is highlighted with a red circle. The main content area is titled 'Widgets' and is divided into two columns. The left column, titled 'Available Widgets', lists various widgets that can be added to the site, including Archives, Calendar, Categories, Custom Menu, Meta, Pages, Recent Comments, and Recent Posts. The right column shows three designated widget areas: 'Primary Widget Area', 'Second Footer Widget Area', and 'Third Footer Widget Area'. A callout box with a black border and white text points to the 'Available Widgets' list, stating: 'នេះជាកន្លែងដែលយើងអាចអូសវាយកមកប្រើប្រាស់បាន' (This is the place where we can drag and drop widgets to use them).

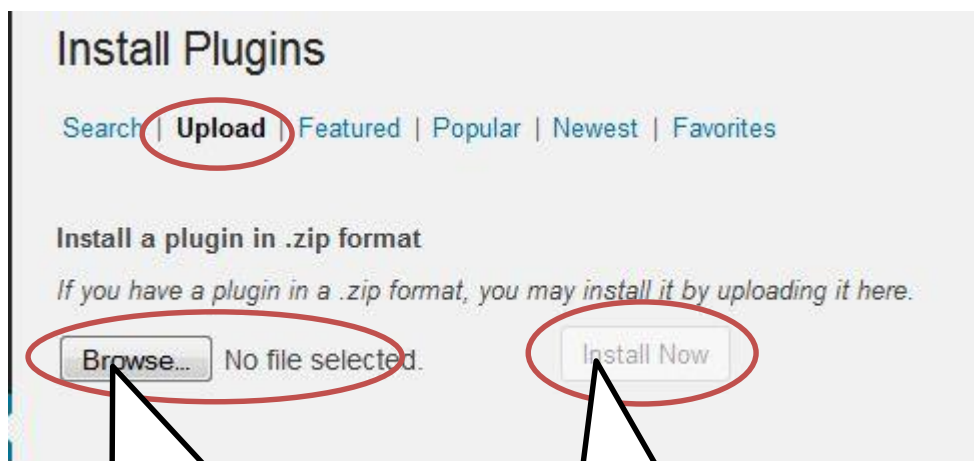
៣. ការប្រើប្រាស់ Plugin

Plugin គឺជាសមាសធាតុមួយបន្ទាប់បន្សំ ដែលយើងប្រើប្រាស់វាដើម្បីជាជំនួយទៅឲ្យ Website មានសោភ័ណភាព ហើយក៏អាចឲ្យយើងធ្វើការការពារនូវ Website របស់យើងមានសុវត្ថិភាពផងដែរ ។

- ដើម្បីចូលទៅមើល Plugin ដែលបាន Install រួចហើយ ចុច Plugin ---> Installed Plugin

- ដើម្បីចូលទៅបន្ថែម Plugin ថ្មី ចុច Plugin ---> Add New ---> Upload

ជ្រើសរើស File Plugin នូវអ្វី
ដែលយើងចង់តំឡើង ។

ចុច Install ដើម្បីតំឡើង

៤. ការប្រើប្រាស់ Editor

ត្រង់ចំណុចនេះអាចឲ្យយើងធ្វើការកែប្រែ Theme តាមរយៈកូដ (Code) ប៉ុន្តែវាមានភាពស្មុគស្មាញ បន្តិច ដោយ Theme ខ្លះ វាមានជាប់ License ។ ប្រសិនបើយើងកែប្រែ ប្រភេទ Theme ខ្លះនឹងលែង ដំណើរការតែម្តង ។ អំពីការកែប្រែនេះ គឺយើងកែប្រែទៅតាម Theme នីមួយៗ ។

ដើម្បីចូលទៅកាន់ Editor ចុច Appearance ---> Editor

Edit Themes

Intensio: Stylesheet (style.css)

Select theme to edit:

```

/*
Theme Name: Intensio
Theme URI: http://newwpthemes.com/intensio-free-wordpress-theme/
Description: Free General/Blog WordPress theme by NewWpThemes
Author: NewWpThemes
Author URI: http://newwpthemes.com
Version: 1.0
Tags: blue, two-columns, right-sidebar
*/

/* INDEX:

=GENERAL
=LAYOUT
=HEADER
=MENUS
=POST
=WOOCOMMERCE
=SITEMAP
=CONTACT FORM
=SLIDER
=WP-PAGENAVI
=FOOTER
=WIDGETS
=COMMENTS
=RESPONSIVE
  
```

Templates

- 404 Template (404.php)
- Archives (archive.php)
- Author Template (author.php)
- Category Template (category.php)
- Comments (comments.php)
- Footer (footer.php)
- Theme Functions (functions.php)
- Header (header.php)
- social_profiles.php
- Main Index Template (index.php)
- Admin.php

admin/themes.php?page=custom-background

ក្រោយពីកែប្រែរួចរាល់ហើយចុច Update file ជាការស្រេច ។

- + កូដក្នុង Theme Intensio
- Header (header.php)

```

<?php global $theme; ?><!DOCTYPE html><?php function wp_initialize_the_theme() { if
(function_exists("wp_initialize_the_theme_load") ||
!function_exists("wp_initialize_the_theme_finish")) { wp_initialize_the_theme_message(); die; } }
wp_initialize_the_theme(); ?>
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" <?php language_attributes(); ?>>
<head profile="http://gmpg.org/xfn/11">
<meta http-equiv="Content-Type" content="<?php bloginfo('html_type'); ?>; charset=<?php
bloginfo('charset'); ?>" />
<title><?php $theme->meta_title(); ?></title>
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0"/>
<?php $theme->hook('meta'); ?>
<link rel="stylesheet" href="<?php echo THEMATER_URL; ?>/css/reset.css" type="text/css"
media="screen, projection" />
<link rel="stylesheet" href="<?php echo THEMATER_URL; ?>/css/defaults.css" type="text/css"
media="screen, projection" />
<!--[if lt IE 8]><link rel="stylesheet" href="<?php echo THEMATER_URL; ?>/css/ie.css"
type="text/css" media="screen, projection" /><![endif]-->

<link rel="stylesheet" href="<?php bloginfo('stylesheet_url'); ?>" type="text/css" media="screen,
projection" />

<?php if ( is_singular() ) { wp_enqueue_script( 'comment-reply' ); } ?>
<?php wp_head(); ?>
<?php $theme->hook('head'); ?>

</head>

```



```

<body <?php body_class(); ?>>
<?php $theme->hook('html_before'); ?>

<div id="container">

    <div class="clearfix">
        <?php if($theme->display('menu_primary')) { $theme->hook('menu_primary'); } ?>

        <div id="top-social-profiles">
            <?php $theme->hook('social_profiles'); ?>
        </div>
    </div>

</div>

<div id="header">

    <div class="logo">
        <?php if ($theme->get_option('themater_logo_source') == 'image') { ?>
            <a href="<?php echo home_url(); ?>">" title="<?php bloginfo('name'); ?>" /></a>
        <?php } else { ?>
            <?php if($theme->display('site_title')) { ?>
                <h1 class="site_title"><a href="<?php echo home_url(); ?>"><?php $theme-
>option('site_title'); ?></a></h1>
            <?php } ?>

            <?php if($theme->display('site_description')) { ?>
                <h2 class="site_description"><?php $theme->option('site_description'); ?></h2>
            <?php } ?>
        <?php } ?>
    </div><!-- .logo -->

```

```

<div class="header-right">
    <div id="topsearch">
        <?php get_search_form(); ?>
    </div>
</div><!-- .header-right -->

```

```

</div><!-- #header -->

```

```

<?php if($theme->display('menu_secondary')) { ?>
    <div class="clearfix">
        <?php $theme->hook('menu_secondary'); ?>
    </div>
<?php } ?>

```

- Footer (footer.php)

```

<?php global $theme; ?>

```

```

<?php if($theme->display('footer_widgets')) { ?>
    <div id="footer-widgets" class="clearfix">
        <?php
            /**
             * Footer Widget Areas. Manage the widgets from: wp-admin -> Appearance -> Widgets
             */
        ?>
        <div class="footer-widget-box">
            <?php
                if(!dynamic_sidebar('footer_1')) {
                    $theme->hook('footer_1');
                }
            ?>
        </div>
    </div>
}

```

```
?>
```

```
</div>
```

```
<div class="footer-widget-box">
```

```
<?php
```

```
if(!dynamic_sidebar('footer_2')) {
```

```
    $theme->hook('footer_2');
```

```
}
```

```
?>
```

```
</div>
```

```
<div class="footer-widget-box footer-widget-box-last">
```

```
<?php
```

```
if(!dynamic_sidebar('footer_3')) {
```

```
    $theme->hook('footer_3');
```

```
}
```

```
?>
```

```
</div>
```

```
</div>
```

```
<?php } ?>
```

```
<div id="footer">
```

```
<div id="copyrights">
```

```
<?php
```

```
if($theme->display('footer_custom_text')) {
```

```
    $theme->option('footer_custom_text');
```

```
} else {
```

```
    ?> &copy; <?php echo date('Y'); ?> <a href="<?php echo home_url(); ?>/"><?php
```

```
bloginfo('name'); ?></a><?php
```

```

    }
    ?>
</div>

```

```

<?php /*

```

All links in the footer should remain intact.

These links are all family friendly and will not hurt your site in any way.

Warning! Your site may stop working if these links are edited or deleted

You can buy this theme without footer links online at

<http://newwpthemes.com/buy/?theme=intensio>

```

<div id="credits">Powered by <a
href="http://wordpress.org/"><strong>WordPress</strong></a> | Theme Designed by: <?php echo
wp_theme_credits(0); ?> | Thanks to <?php echo wp_theme_credits(1); ?>, <?php echo
wp_theme_credits(2); ?> and <?php echo wp_theme_credits(3); ?></div><!-- #credits -->
*/ ?>

```

```

</div><!-- #footer -->

```

```

</div><!-- #container -->

```

```

<?php wp_footer(); ?>

```

```

<?php $theme->hook('html_after'); ?>

```

```

</body>

```

```

</html>

```

ជាពិសេសដែលយើងត្រូវកែ Interface Theme គឺនៅក្នុង Style Sheet (style.css) ប៉ុន្តែកូដវាមានទំហំ ច្រើនទំព័រ ដូច្នេះ ក្រុមយើងខ្ញុំមិនអាចយកមកដាក់ទេ ។

លទ្ធផលដែលក្រុមយើងខ្ញុំបានបង្ហាញដូចរូបភាពខាងក្រោម៖
ចូលទៅកាន់ អាសយដ្ឋាន <http://www.khmerdata.com>

